

JAWAPAN

**BAB
7**

Kesultanan Melayu Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor

PBD

7.1 Pengasasan Kesultanan Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor

1. (a) Kesultanan Melayu Melaka.
(b) Raja Muhammad
(c) Sultan Muhammad Shah.
(d) Pekan
(e) Sultan Abdul Jamil Shah
(f) Raja Muda Abdullah
(g) Bendahara Johor
2. (a) Tun Saban dan Nakhoda Kassim ke Kampar menjemput putera Sultan Mahmud Shah bernama Raja Muzaffar untuk ditabalkan sebagai Sultan Perak.
(b) Raja Muzaffar berangkat ke Perak bersama-sama alat kebesaran berupa sebilah pedang Cura Si Manja Kini, sebilah keris, cap mohor, nobat dan Surat Ciri.
(c) Sultan Muzaffar Shah mendirikan pusat pemerintahan yang pertama di Tanah Abang.
3. (a) Kesultanan Johor Riau.
(b) Bugis
(c) Raja Lumu; Sultan Mahmud Shah.
(d) Sultan Salehuddin Shah.
(e) Kuala Selangor.
4. (a) Raja Muhammad
(b) Pekan.
(c) Raja Muzaffar
(d) Tanah Abang.
(e) Tun Zainal Abidin
(f) Tanjung Baru.
(g) Raja Lumu.
(h) Kuala Selangor.

PBD

7.2 Warisan Kesultanan Melayu Melaka di Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor

5. (a) Mempunyai kaitan dengan Kesultanan Melayu Melaka.
(b) Mengamalkan sistem penggiliran dalam proses pelantikan pengganti sultan.
(c) Mempunyai Dewan Khas yang bertanggungjawab memilih/ melantik sultan.
(d) Pemerintahan bersama-sama Majlis Mesyuarat Kerajaan.
(e) Pemerintahan berasaskan Sistem Pembesar Empat Lipatan Kesultanan Melayu Melaka.
(f) Mempunyai kaitan dengan Kesultanan Johor Riau.
(g) Mengamalkan sistem pewarisan takhta.
6. (a) Kedudukan Sultan sebagai ketua agama diperihalkan dengan jelas dalam Perlembagaan Persekutuan dan Undang-Undang Tubuh Kerajaan Negeri.
(b) Institusi agama seperti mahkamah syariah dan Jabatan Agama Islam berperanan penting di setiap negeri.
(c) Tokoh-tokoh agama berperanan dalam pentadbiran istana dan negeri.
(d) Sultan bertanggungjawab dalam mendaulatkan syiar Islam.
(e) Tauliah penceramah agama dikeluarkan oleh pejabat istana setelah ditandatangani oleh sultan.

7. (a) – Melibatkan upacara melenggang perut untuk membetulkan kedudukan bayi di dalam kandungan.
– Bayi diperdengarkan azan sebaik-baik sahaja dilahirkan.
– Upacara bercukur dijalankan apabila bayi berusia tujuh hari.
– Upacara berendoi, iaitu bayi diletakkan di dalam buaian dan diperdengarkan alunan marhaban.
(b) – Majlis perkahwinan diraja melalui proses adat istiadat yang tersusun.
– Majlis meliputi proses merisik, kemudian memining, bertunang, berinai besar, khatam Al-Quran, pernikahan, persandingan dan bertepung tawar, santap beradab dan akhir sekali bersiram di atas panca persada.
(c) – Istiadat meliputi tempoh berkabung yang bergantung kepada pihak istana.
– Sepanjang tempoh berkabung, pihak istana akan memberikan sedekah kepada rakyat.
– Usungan disediakan untuk mengangkat jenazah ke tempat pemakaman yang dikenali sebagai Seraja Diraja.
– Setelah selesai jenazah dimakamkan, nobat tidak akan dimainkan untuk tempoh tertentu.

8. (a) ✓
(b) ✗
(c) ✓
(d) ✓
(e) ✗

9. (a) *Hikayat Pahang*
(b) *Hikayat Pelandok Jenaka*
(c) *Kitab Tib*
(d) *Kenang-Kenangan Selangor*

10. (a) bongkah timah
(b) pitis
(c) tampang
(d) kupang emas
(e) mata wang pitis
(f) Mata wang syiling

11. Berdasarkan penilaian guru.

Power PT3

Bahagian A

1. D	2. A	3. D	4. D	5. A
6. A	7. A	8. D	9. C	10. C

Bahagian B

1. (a) – Menggubal undang-undang tubuh/ *Undang-undang Bagi Diri Kerajaan Terengganu/ Itqan al-muluk bi ta'dil al-suluk*.
– Memperkemas sistem sukat dan timbang.
– Menubuhkan mahkamah syariah.
– Menubuhkan pasukan polis di Terengganu.
(b) – Banyak jalan raya dan landasan kereta api dibina.
– Pembinaan rumah dan kedai meningkat (terutama di Kuala Lumpur dan Klang).
(c) – Mempertahankan identiti bangsa.
– Memelihara keamanan / keharmonian rakyat.

- Menyatupadukan penduduk berbilang bangsa.
 - Mengelakkan penyalahgunaan kuasa dalam kalangan pemimpin negara.
- (*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

2. (a) – Kedudukan Sultan sebagai ketua agama diperihalkan dengan jelas dalam Perlembagaan.
- Institusi kesultanan mempunyai ikatan yang rapat dengan institusi agama.
 - Tokoh-tokoh agama berperanan dalam pentadbiran istana dan negeri.
 - Di Selangor, mufti menganggotai Dewan di-Raja.
 - Tauliah penceramah agama dikeluarkan oleh pejabat istana setelah ditandatangani oleh sultan.

(*Pilih mana-mana tiga jawapan*)

- (b) – Melibatkan upacara melenggang perut ketika kandungan berusia tujuh bulan.
- Bayi diperdengarkan azan sebaik sahaja dilahirkan.
 - Upacara bercukur diadakan apabila bayi berusia tujuh hari.
 - Upacara berendoi/ meletakkan bayi di dalam buaian dan diperdengarkan alunan marhaban diadakan.

(*Pilih mana-mana tiga jawapan*)

- (c) – Melambangkan identiti bangsa.
- Mengelakkan gejala sosial.
 - Mewujudkan anggota masyarakat yang tertib.
 - Memupuk masyarakat yang bertatasusila.
- (*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

Bahagian C

1. (a) – Pada abad ke-15, Pahang merupakan sebahagian wilayah naungan Kesultanan Melayu Melaka.
- Seri Bija Diraja dilantik sebagai wakil untuk mentadbir Pahang.
 - Sultan Melaka/ Sultan Mansur Shah telah menghantar putera baginda/ Raja Muhammad untuk ditabalkan sebagai Sultan Pahang.
 - Raja Muhammad berangkat dari Melaka ke Pahang diiringi oleh golongan bangsawan Melaka.
 - Mereka dilantik sebagai Bendahara/ Temenggung/ Penghulu Bendahari/ Hulubalang Besar.
 - Pada tahun 1470, Raja Muhammad mengasaskan Kesultanan Pahang dengan menggunakan gelaran Sultan Muhammad Shah.
 - Baginda mendirikan pusat pemerintahan di Pekan (berhampiran Kuala Sungai Pahang).
 - Wilayah pemerintahan kerajaan Pahang meliputi dari Sedili Besar hingga Terengganu.

[Mak. 6m]

- (b) – Pada abad ke-15, Perak merupakan sebahagian daripada wilayah naungan Kesultanan Melayu Melaka.

- Serangan Portugis ke atas Melaka menyebabkan Sultan Mahmud Shah meninggalkan Melaka.
- Baginda dan keluarga meninggalkan Melaka dan kemudian bersemayam di Kampar.
- Pembesar Perak yang bernama Tun Saban dan Nakhoda Kassim telah mengadap baginda di Kampar.
- Mereka menjemput putera Sultan Mahmud Shah, Raja Muzaffar untuk ditabalkan sebagai sultan di Perak.
- Pada tahun 1528, Raja Muzaffar berangkat ke Perak untuk mengasaskan Kesultanan Perak.
- Baginda menggunakan gelaran Sultan Muzaffar Shah.
- Keberangkatan baginda ke Perak diiringi oleh anak/ isteri/ para pengikut/ pengiring yang menjemputnya dari Perak.
- Baginda juga membawa bersama alat-alat kebesaran diraja seperti pedang Cura Si Manja Kini/ sebilah keris/ cap mohor/ nobat/ Surat Ciri.
- Sultan Muzaffar Shah mendirikan pusat pemerintahan yang pertama di Tanah Abang.
- Keturunan baginda terus mewarisi takhta kerajaan Perak hingga hari ini.

[Mak. 8m]

- (c) – Menghargai warisan tradisi/ budaya bangsa.
- Mengukuhkan jati diri bangsa.
 - Memelihara/ mempertahankan identiti bangsa.
 - Mengukuhkan ikatan kekeluargaan/ kekitaan.
 - Bersifat lebih terbuka.
 - Memupuk perasaan sayang kepada warisan budaya.
 - Meningkatkan semangat patriotisme.
 - Melahirkan rasa cinta akan tanah air.
- (*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

[Mak. 6m]

Power KBAT

1. – Menunjukkan perkembangan pengetahuan.
- Wujud kesedaran dalam kalangan masyarakat.
 - Merekodkan peristiwa sejarah.
 - Mengukuhkan kedudukan bahasa Melayu.
 - Penggunaan tulisan Jawi.
 - Menjadi sumber inspirasi masyarakat.
- (*Mana-mana jawapan yang munasabah*)
2. – Menghasilkan penulisan yang berkualiti.
- Menggalakkan masyarakat membaca.
 - Mendapatkan sokongan anggota masyarakat.
 - Mendedahkan masyarakat kepada penulisan luar negara.
 - Mengambil bahagian dalam pertandingan penulisan peringkat antarabangsa.
 - Memberikan ganjaran kepada penulis yang berjaya.
- (*Mana-mana jawapan yang munasabah*)